

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00202/8/2023-03
Датум: 14.11.2023. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 14.11.2023. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да је **Универзитет у Новом Саду – Економски факултет у Суботици**, са седиштем у Суботици, Сегедински пут 9-11, ПИБ: 100844270, Матични број: 08105090, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија (ОАС) „Пословна економија”**, у оквиру образовно-научног поља друштвено-хуманистичких наука и научне области економских наука, за упис **90 (деведесет) студената** у прву годину у јединици ван седиште установе у Бујановцу, са називом дипломе **Дипломирани економиста**, за извођење наставе на српском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа Универзитет у Новом Саду – Економски факултет у Суботици, са седиштем у Суботици, је дана 14.06.2023. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма основних академских студија (ОАС) „Пословна економија”, у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00202/2023-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију за образовно-научно поље Друштвено-хуманистичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 20.06.2023. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно поље Друштвено-хуманистичке науке за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и

обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-01-00690/2023-01 од 20.06.2023. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 04.10.2023. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе односно препоруке, као и оцену квалитета анализираног СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. Извештај је након тога послат ВШУ на изјашњење, који је прихватила.

На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог) у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21 и 19/21) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма основних академских студија (ОАС) Пословна економија.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Рецензентска комисија је констатовала да је установа испунила електронску и уводну табелу у складу са захтевима.

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм садржи све елементе предвиђене Законом и стандардима. Студијски програм траје четири године, односно осам семестара и носи укупно 240 ЕСПБ бодова, са 60 бодова по години студија. Студијски програм обухвата, у складу са стандардима, у структури ЕСПБ бодова, 14,17% академских опште образовних предмета, 21,67% теоријско методолошких предмета, 35,42% научно-стручних предмета заједно са дипломским радом и 28,75% стручно-апликативних предмета заједно са стручном праксом студената.

Групу академско општеобразовних предмета чине неопходни садржаји намењени општем образовању студената као академско образованих личности. Група теоријско методолошких предмета обухвата предмете неопходне за уводно и опште економско образовање будућих пословних економиста. Групи научно-стручних припадају они предмети који карактеришу специјализацију пословних економиста у односу на друге струке, истовремено обезбеђујући шире економско-стручно образовање студентима, омогућавајући им припрему за даљу специјализацију у изабраној области. У групи стручно-апликативних су они предмети који представљају специјализацију економиста у правцу изучавања и будућег рада у изабраној области. За све предмете је предвиђена основна и допунска литература. На завршној години студија студенти су у обавези да обаве стручну праксу студената у изабраном привредном субјекту. При завршетку студија студент израђује дипломски рад који репрезентује материју изучавану током студирања, рефлектује стечена теоријска знања, а обухвата и обраду практичне проблематике, пружајући решења у одређеној конкретної области, све уз примену квантитативних метода и модела, те коришћењем одговарајуће информационе технологије.

Студенти, завршетком студијског програма стичу звање дипломираног економисте.

Оптерећење студената активном наставом по овом студијском плану износи 600 часова годишње на све четири године студија, што износи укупно 2.400 часова активне

наставе за четири године студија, плус стручна пракса студената са 90 часова на четвртој години студија, као и израда и одбрана дипломског рада.

У оквиру Стандарда 4. Извештаја о самовредновању, констатује се да Катедре редовно прате квалитете СП кроз формалну процедуру за праћење успешности програма и утврђену одговорност за његово унапређење, као и редовну и периодичну евалуацију програма, у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета Установе. Катедре континуирано раде на контроли исправности, самовредновању и оцени квалитета сваког акредитованог студијског програма. У оквиру Стандарда извршена је SWOT анализа која је као највеће слабости и опасности препознала оптерећеност наставника и сарадника бројем часова наставе и њихову потенцијалну флукуацију према привреди, а изазов представљају и извори финансирања научно-истраживачког рада.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Сврха студијског програма је у потпуности усклађена са основним циљем Економског факултета у Суботици, а то је образовање дипломираних студената, који треба да задовоље растуће потребе тржишта, окружења и друштва за интегрисаним знањем из различитих економских области. Конципиран у складу са светском збивањима у економској струци и као такав, одраз је онога што је у свету најсавременије, колико по наставним програмима толико и по литератури која је за све наставне дисциплине богата и актуелна. Студијски програм је компатибилан са програмима високошколских установа са европског образовног простора. Студијским програмом се обезбеђује стицање компетентног знања неопходног за дипломираног економисту који треба да раде у широком спектру делатности. Свршени студенти моћи ће да се запосле на пословима везаним за: финансијски менаџмент, рачуноводство и ревизију, маркетинг, трговинско пословање, пословни менаџмент, међународну економију и бизнис, као и агробизнис сектор. На овај начин, а с обзиром на развијеност тржишта рада на југу Србије, свршени студенти ће бити у могућности да развију и сопствени бизнис и подстакну даљи развој предузетништва у овом региону.

Сврха студијског програма је да дипломирани студенти својим знањем допринесу изградњи економије засноване на знању, повећају квалитет хуманог капитала и унапреде пословне перформансе предузећа у којима ће наћи запослење или оснују своје предузеће, што би у крајњем довело до раста конкурентности националне економије.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: *Циљеви студијског програма*

Основни циљ студијског програма основних академских студија "Пословна економија" је постављен у складу са визијом и мисијом Економског факултета у Суботици који је оријентисан на то да припреми универзитетски квалификоване економисте за будућу каријеру, током које ће бити способни да својом индивидуалношћу у тимском раду и снагом акумулираног теоријског и практичног знања, дају значајан и трајан допринос развоју савремене привреде и друштва. Основни циљ студијског програма јесте развој високообразованих кадрова чије су компетенције усклађене са потребама и интересима тржишта и привредних субјеката. Студијски програм омогућује свршеним студентима креирање свести о стању и могућностима даљег развоја предузетништва и малих и средњих предузећа на југу Србије кроз инсистирање на компаративним предностима овога региона. Кроз низ предметних дисциплина студенти стичу темељна знања из области економске теорије и политике, рачуноводства, менаџмента, финансија и финансијског управљања, маркетинга и трговине, националне и међународне економије, аграрне економије, квантитативних метода, информационих технологија и слично. Један од посебних циљева,

који је у складу са циљевима образовања стручњака на Економском факултету Суботици јесте развијање свести код студената за потребом перманентног образовања -life long learning, развој друштва у целини и заштите животне средине. Студијски програм даје могућност научно-истраживачке и пословне сарадње између интересних група са тржишта, студената и научно истраживачке заједнице у сврху развоја и размене теоријских и практичних сазнања.

Стандард је испуњен.

Стандард 4. Компетенције дипломираних студената

Завршетком студијског програма студенти знају, могу и у стању су да: разумеју функционисање економије на микроекономском и макроекономском нивоу; разумеју и критички промишљају о мерама економске политике и њиховом утицају на функционисање економије и пословање привредних субјеката; анализирају динамику економских индикатора у светској и националној економији и импликације на пословање предузећа; разумеју институционални оквир економских и пословних политика, посебно у контексту процеса европских интеграција; упоређују економске показатеље и препознају примере добре праксе на микроекономском и макроекономском нивоу; критички размишљају о неравнотежама у националној економији; примењују економска знања и вештине у циљу оптимизације пословних процеса; састављају финансијске планове, анализирају финансијске извештаје, процењују ниво пословног ризика и оцењују исплативост алтернативних опција; анализирају процес развоја производа; истражују потребе потрошача и осмишљавају елементе маркетинг стратегије; дизајнирају маркетинг микса као понуду предузећа; разумеју функционисање тржишта рада и користе вештине управљања људским ресурсима; примењују статистичке и економетријске методе у решавању пословних проблема; преузимају личну и тимску одговорност у планирању и реализацији пословних пројекта; примењују концепт друштвено одговорног пословања у корпоративном и јавном сектору.

Појединачно по предметима, на студијском програму студенти стичу квалификације које одговарају завршетку одређеног степена студија, док описи квалификација одговарају степену студија. Додатак дипломи садржи све потребне елементе.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма посматран са аспекта структуре је задовољавајући јер садржи расподелу предмета по семестрима и приказан је фонд часова и број ЕСПБ за сваки предмет. Структура курикулума је постављена тако да обухвата опис свих предмета са називом, типом предмета и семестром студија, наведеним бројем ЕСПБ, именом наставника, циљем курса са очекиваним исходима и компетенцијама, садржајем предмета, препорученом литературом, методама извођења наставе, као и начином провере знања и оцењивања. Обавезна и препоручена литература за све предмете је адекватна, новијег датума (последњих 5-7 година), те је доступна на српском језику (оригинално или делови/целине преведених издања).

У студијском програму су заступљене различите групе предмета а према препорученој процентуалној расподели. У структури студијског програма заступљени су следеће групе-типови предмета: академско-опште-образовни 14,17%, теоријско-методолошки 21,67%, научно-стручни 35,42% и стручно-апликативни 28,75% (Извештај НАТ-а о параметрима студијског програма) што је приближно захтеву за акредитацију (прописани захтеви: академско-општеобразовни око 15%, теоријско-методолошки око 20%, научно-стручни око 35% и стручно-апликативни око 30%). Обим, врста и дужина трајања

студија од 240 ЕСПБ стечених на основним академским студијама у трајању од четири године у складу је са захтевима. Сваки предмет (обавезни и изборни) вреднован је одговарајућим бројем ЕСПБ. Часови активне наставе у току недеље распоређени су на: предавања + вежбе + СИР + остало, што је према препорукама стандарда. Активна настава на овом програму заступљена је са просечно недељно 20,12 часова (просечно недељно 10,50 часова наставе, 9,25 часова вежби, 0,62 часа СИР и 1,12 часова остало). Од наведеног броја часова 52,18% су часови предавања (испуњен је услов 50% до 60%), а остало други облици активне наставе (вежбе и СИР). Просечан број часова активне наставе недељно исправно је обрачунат. Према Електронском извештају НАТ-а о параметрима студијског програма наставници запослени са 100% радног времена држе 83,65% активне наставе (прописано мин. 70%). Ниједан наставник нема укупно недељно ангажовање на свим високошколским установама у Републици Србији преко максималних 12 часова, док је просечно оптерећење на нивоу Установе 7,18 часова, што одговара ограничењу до 6 часова недељно са толеранцијом од 20% (Извештај НАТ-а о оптерећењу наставника у обухвату акредитације). Значајан број наставника у обухвату акредитације има оптерећење близу максимално дозвољених 12 часова (између 10 и 12 часова). Ниједан сарадник нема укупно ангажовање преко максималних 16 часова, док је просечно оптерећење на нивоу Установе 8,66 часова (Извештај НАТ-а о оптерећењу сарадника у обухвату акредитације), што одговара ограничењу до 10 часова недељно са толеранцијом од 20%.

Потребан број наставника за реализацију СП ОАС Пословна економија је 8,83 (Извештај НАТ-а о параметрима студијског програма) што је мање од броја наставника који изводе наставу на студијском програму са 100% радног времена (57 наставника). Структура наставника запослених са 100% радног времена према звањима је: 15 редовних професора, 25 ванредних професора, 15 доцената и 2 наставника страног језика (Извештај НАТ-а о параметрима студијског програм). На студијском програму ангажовано је и 14 гостујућих професора по уговору (Извештај НАТ-а о параметрима студијског програм). Потребан број сарадника на студијском програму је 7,4. Вежбе држи 18 сарадника запослених са пуним радним временом. У структури сарадника 1 је асистент са докторатом, 13 је асистената и 4 сарадника у настави (Извештај НАТ-а о параметрима студијског програма).

Стандард је испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

Курикулум студијског програма јесте савремен и међународно усаглашен. Кључне информације везане на овај стандард се могу наћи у прилогу 6.1.3. Документација иностраних програма. У овом документу, представљени су за упоредну анализу, следећи студијски програми:

1. Студијски програм/модул: World Bachelor in Business, Универзитет Бокони Милано (Univerzita Bocconi), Италија;
2. Пословна администрација (Business administration), Факултет за право и друштвене науке, Универзитет Карлос Трећи у Мадриду, Шпанија (Universidad Carlos III de Madrid, School of Law and Social Sciences, UC3M);
3. Међународна пословна економија (International Business Economics), Универзитет Помпеу Фабра (Pompeu Fabra University - UPF), Барселона (Шпанија).

Документ садржи основне информације потребне за упоредну анализу програма, табеле са поређењем предложеног и сваког од наведених иностраних програма, линкове за коришћење веб ресурса.

Сва три предложена програма су истог обима студија – 4 године, при чему на два студијска програма студенти стичу 240 ЕСПБ, док на новоприложеном студијском

програму из Италије, студенти стичу 180 ЕСПБ. Сви студијски програми потичу из европског образовног простора при чему се део наставе (по једна година) на програму Универзитета Бокони, одвијају на USC – Los Angeles и HKUST – Hong Kong. У поређењу са иностраним програмима, предложени студијски програм је целовит и осмишљен да на упоредив начин обезбеђује стицање сличних знања и компетенција. Документ 6.4. у упоредним табелама указује додатно на сличност курикулума који подразумева у свим случајевима и стручну праксу и израду завршног рада студента. Сваки програм садржи одређен број изборних предмета, нудећи студенту одређену флексибилност у креирању свог студијског пута.

Компетенције предложеног студијског програма упућују на оспособљеност студената да разумеју и анализирају пословне ситуације, прате индикаторе пословања и користе алате маркетинга и менаџмента. Упоредиве компетенције се могу наћи и у опису студијских програма предложених за поређење.

Стандард је испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Студијски програм се акредитује по први пут за извођење у јединици ван седишта установе у Бујановцу. Сходно томе, у документацији се налази преглед броја студената који су уписани у текућој (2022/2023) и претходне две школске године (2020/2021 и 2021/2022) по студијским програмима на одељењу у Бујановцу: Аграрна економија и агробизнис, Међународна и европска економија и бизнис, Финансије, банкарство и осигурање, Пословни информациони системи, Рачуноводство и ревизија, Маркетинг и Менаџмент. У истој табели налази се и планирани број студената за наредну школску годину.

У Табели 7.2. налази се преглед броја студената који су уписани на студијске програме по годинама студија у текућој школској години на одељењу у Бујановцу. У текућој школској години (2022/2023) на одељењу у Бујановцу студира укупно 258 студената.

У складу са подацима о укупној површини објекта са површинама појединачних објеката (амфитеатри, учионице...), констатовано је да број уписаних студената у складу са расположивим могућностима установе (Табела 11.1.). Одељење у Бујановцу има укупну површину од 2.218 m², што износи 5,76 m² по студенту. У Прилогу 7.1. налази се Конкурс за упис студената у прву годину основних академских студија у школској 2022/2023 на ОАС на нивоу Установе. У конкурс је јасно истакнут број слободних места за упис студената који износи 950, од чега 489 на терету буџета, а 461 у статусу самофинансирања. Такође, дат је табеларни приказ броја студената предвиђених за упис (у статусу буџетског / самофинансирајућег студента) по студијским програмима појединачно за Суботицу, Нови Сад и Бујановац. Највећи број студената предвиђен је за упис у Новом Саду (497), затим у Суботици (363), а најмање у Бујановцу (90 студената). Такође је назначен и број студената предвиђен за упис по основу афирмативних мера. Прву годину (на смеру Рачуноводство и ревизија) школске 2022/23 године на одељењу у Бујановцу је уписало укупно 82 студента. Сви студенти су уписани на терет буџета.

Назначена је и висина школарине за самофинансирајуће студенте. Дефинисани су и услови конкурисања по чијем основу право на конкурс има оно лице које је завршило средњу школу у трајању од четири године.

У Прилогу су дата упутства о начину полагања пријемног испита. Кандидатима се нуди да одаберу полагање пријемног испита из два од понуђених пет предмета (Основи економије, Пословна економија, Математика, Филозофија са логиком и Информатика). Дата су и упутства на интернет страници на којој могу да се нађу детаљнији подаци о полагању пријемног испита (укључујући и материјал за припрему). Назначено је да се

полагање пријемног испита одржава на све три локације, као и то који кандидати су ослобођени од полагања дела пријемног испита, у складу са резултатима оствареним на државним такмичењима. На основу предмета који се полагају на пријемном испиту, констатација је да се на пријемном испиту тестирају она знања, која ће будућим студентима бити неопходна за савладавање градива у току основних студија.

У истом прилогу дефинисани су и конкурсни рокови са најзначајнијим датумима, почев од пријаве кандидата, полагања пријемног испита, објављивања прелиминарне и коначне ранг листе и уписа примљених кандидата. Дат је списак документације која се подноси приликом пријаве и уписа, као и новчане накнаде за полагање пријемног испита и материјалне трошкове уписа. У документу су дати и критеријуми за утврђивање редоследа кандидата на ранг листи. Они могу остварити максимално 40 поена из средње школе и 60 поена на пријемном испиту. Дефинисани су и минимални услови које кандидати треба да испуне на пријемном испиту у погледу минималног броја поена из два одабрана предмета која полагају (14 поена) и минималног појединачног броја поена по предметима (5 поена). Такође, у документу су прецизирани начини на које се подносе жалбе и рокови за исте. У документу је објашњен и поступак уписа страних држављана, држављана Републике Србије који су средњошколско образовање стекли у иностранству, као и припадника српских националних мањина из суседних земаља.

У прилогу 7.3.a налази се Правилник о упису студената на студијске програме, којим се утврђују услови и начин уписа студента на акредитоване студијске програме. Њиме су утврђени статуси студента на размени, мобилности студента, услови уписа на први, други и трећи степен студија, комисија за вредновање, услови уписа студената са претходно завршеним студијама различитих степена образовања, плаћања школарине и услова ослобођења дела школарине, продужетак рока за завршетак студија (услови под којима се одобрава продужетак). Сви уписани студенти који испуњавају законом предвиђене услове у погледу ЕСПБ бодова се финансирају на терет буџета. У прилогу 7.3.a налази се Правилник о начину полагања пријемног испита и рангирању кандидата за упис у прву годину основних студија. Односи се на информације о могућности одабира предмета из којих се врши полагање пријемног испита.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Установа је адекватно нормирала и уредила област из домена захтева стандарда. У оквиру Збирне листе поена по предметима дефинише се начин на који студент стиче бодове кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза, као и на испиту. Ту је на јасан и систематичан начин представљена структура поена по појединачним предметима. Детаљнији подаци о сваком предмету дати су кроз појединачне предмете. Приметно је извођење практичне наставе кроз дискусију, презентације, панеле (Аграрна политика и одрживи развој), методе студије случаја (Основе маркетинга), дебате (Понашање потрошача), решавање проблемских задатака (Увод у националну економију). Констатација је да се настава изводи кроз различите активности и путем различитих метода, као и кроз бројне практичне активности, што би студентима требало да у великој мери олакша савладавање градива.

У табели 8.2. представљена је стопа успешности студената, која представља однос између броја уписаних студената у једној генерацији и броја успешних студената у истој (за СП који се већ изводе).

Напредовање студената врши се и евиденцијом броја студената који су уписали текућу школску годину на другој, трећој и четвртој години студија према броју остварених

ЕСПБ (Табела 8.3. из Извештаја о самовредновању) из претходне године. Рангирање је извршено према следећем распону остварених ЕСПБ: 60 ЕСПБ, 37-60 и испод 37 ЕСПБ.

У Извештају о самовредновању (Стандард 8: Квалитет студената) истакнути су основни принципи на којима се заснива рад факултета, првенствено у односу на праћење напредовања студената и уважавање њихових права. У SWOT анализи су истакнуте главне предности, слабости, могућности и опасности. Као главне предности издвајају се квалитетна припремна настава, релевантност, транспарентност и добра организација у вези уписа и полагања пријемног испита, рад са студентима (поштовање равноправности, њихово учешће у раду органа, анкетирање, праћење пролазности), добар маркетинг и добра опремљеност. Главни недостаци су: разлике у заинтересованости за поједине студијске програме и место студирања (већа заинтересованост на подручју Новог Сада), оптерећености студената током наставе и недовољна заинтересованост студената за спровођење стручне праксе.

Установа редовно организује предавања стручњака из праксе. Углавном су то експерти из компанија које послују на територији Републике Србије и региона. Иностранци менаџери и експерти су ангажовани у мањем броју, а основни разлог је слаб ниво знања енглеског језика, посебно код студената на одељењу факултета у Бујановцу.

Установа има развијену комуникацију са представницима студентског парламента са циљем да се испуне захтеви студената и реше текући проблеми.

У погледу самог поступка анкетирања, Установа наводи да је Економски факултет отпочео са програмом обавезног једногодишњег online анкетирања студената о квалитету наставе и условима студирања на Економском факултету, на све три локације. У односу на физичко попуњавање анкетних листића, студенти су показали већу мотивисаност ка електронском, анонимном анкетирању. На тај начин је институција дошла до квалитетнијих и искренијих одговора и узете су у обзир све сугестије и коментари студената.

Стандард је испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Основни подаци о оптерећењу наставника се налазе у извештајима из софтвера НАТ-а. На нивоу установе, ангажован је 101 наставник од којих 73 са пуним радним временом који држе 92,5645% наставе, тако да установа испуњава стандард по овом критеријуму. Ангажовано је и 85 сарадника, од којих 18 са пуним радним временом. Сви параметри на нивоу установе (10) су оцењени као исправни.

Просечно оптерећење наставника у установи је 7,18 часова по наставнику. Нико од наставника нема оптерећење које прелази 12 часова наставе. При томе, чак 16 (од представљених 101 наставника) има оптерећење преко 11 часова а 7 наставника има оптерећење преко 11,5 часова, што је на самој граници дозвољеног.

Просечно оптерећење ангажованих сарадника у установи је 8,66 часова. Број приказаних сарадника са прегледом оптерећења је 85 (18 са пуним радним временом и 67 ангажованих са делом радног времена, по уговору). Нико од ангажованих сарадника није оптерећен са више од 16,00 часова али двоје њих има управо такво, максимално оптерећење. Од 18 сарадника са пуним радним временом, 12 остварује оптерећење преко 15 часова.

Табела 9.1 садржи детаљно припремљене стандардне податке о наставницима који су ангажовани у Установи. Према табели 6.5. у допунски радни однос, са 1/3 радног времена, примљено је 28 наставника. Према табели 6.6. на листи сарадника у настави се налази 18 сарадника и асистената, од којих је један асистент са докторатом.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Установа је доставила Споразум о разумевању, Уговор о закупу и Записник о примопредаји објекта са општином Бујановац, укупне нето површине 2218 m² (брutto површина је 2595,2 m²). Споразум и Уговор су из 2014. године, а записник о примопредаји је из 2015. године, и закључен је на период од 16 година. Укупан број студената у Бујановцу је 385, па је укупна расположива површина 5,76 m² по студенту, чиме је испуњен захтев стандарда. Достављена је и листа просторија са површинама. Објекат располаже 1 амфитеатром, 6 слушаоница, 2 рачунарске лабораторије, библиотеком, читаоницом, кабинетским простором и канцеларијом за студентски парламент.

Укупна површина простора који се користи за извођење наставе јесте 1.084 m². Простор који је на располагању има следећу структуру: 1 амфитеатар (134 места, 169 m²); 5 слушаоница (укупно 390 места и 623,00 m²); 3 компјутерске лабораторије (укупно 115 места, 192 m²); библиотека (23 места, 65,00 m²); читаоница (10 места, 35,00 m²); наставнички кабинети.

Достављена је и листа опреме која се користи за наставу. Установа има 94 рачунара (приближно 1 рачунар на свака 4 студента), 8 пројектора, скенер, 10 табли, 2 штампача и другу опрему (Табела 10.1). Рачунари имају приступ интернету. Библиотека у Бујановцу располаже са укупно 347 библиотечких јединица, од тога су доступна 102 уџбеника а за наведени СП.

Достављене су све предвиђене Стандардом Табеле 10.1-10.5. Достављени су и Прилози 10.1-10.3. Достављени су и предвиђени Прилози 9.1 и 9.2, а такође и табеле 9.1 и 9.2.

У стандарду 9 Извештаја о самовредновању СП је констатовано да је потребно рачунарску опрему заменити новом. У стандарду 10 је, поред осталог, истакнуто да је потребно повећати ефикасност праћења и оцењивања рада управљања Установе и запослених. У Стандарду 11 су дати предлози и мере за побољшања услова студирања у погледу опремљености, у којима се акценат ставља на бољи бежични приступ интернету. Генерално, истиче се потреба за перманентним улагањем у простор и опрему.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: *Контрола квалитета*

Економски факултет у Суботици је 22.3.2012. године донео Стратегију обезбеђивања квалитета као први стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета, у којој су дефинисани мисија, циљеви, документа која чине полазну основу за израду Стратегије, мере за обезбеђивања квалитета (утврђене за све области рада Факултета), акциони план. Стратегија обезбеђења квалитета је доступна запосленима, студентима и широј јавности на веб сајту Факултета. Наставно-научно веће Економског факултета у Суботици је 6.6.2023. године усвојило Извештај о самовредновању програма ОАС Пословна економија. Према статуту Установе самовредновање се спроводи у интервалима од највише 3 године. Према Извештају, самовредновање у вези са студијским програмима, научно-истраживачким радом и резултатима студирања врши се годишње, а самовредновање према свим стандардима и поступцима се врши сваке треће године.

У Извештају о самовредновању је дата SWOT анализа у вези са Стандардом 1 (Стратегија обезбеђења квалитета), као и предлог мера за унапређење квалитета. Посебним документима Установа је дефинисала мере (екстерна контрола и интерне мере) и субјекте обезбеђења квалитета. За сваки појединачни субјекат обезбеђивања квалитета таксативно су набројане мере. Акционим планом су утврђени поступци и мере за све области обезбеђења и унапређења квалитета, субјекти који треба да спроведу поступке и мере, као и оквирни рокови за њихово спровођење.

У стандарду 2 Извештаја о самовредновању (Начини и поступци за обезбеђивање квалитета) констатовани су позитивни аспекти у виду успешно спроведеног поступка самовредновања, увођења нових и перманентног осавремењивања постојећих студијских програма, као и могућности за подизање стандарда у реализацији наставе на вишем нивоу и даљи развој сарадње на релацији наставника, органа Факултета и студената. Као слабости се у SWOT анализи, слично као и за стандард 1, истиче незаинтересованост појединаца за обезбеђивање квалитета и самовредновање.

У Стандарду 3 (Систем обезбеђивања квалитета) главне снаге су успешно спровођење самовредновања, утврђене надлежности органа, организација и функционисање система обезбеђивања квалитета. Слабости су сличне као у стандарду 2, са напоменом да се истиче неповерење студената у анкету (у њену анонимност и спремност уважавања резултата), што се рефлектује и као директна опасност у продубљивање неповерења.

Контрола плана рада и праћење квалитета наставе се реализују у складу са Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета наставног процеса на Економском факултету у Суботици. У оквиру Стандарда 5 (Квалитет наставног процеса) главне предности су компетентност наставног особља, предвиђено финансирање стручног усавршавања и набавка литературе, што пружа могућност успостављања сарадње са новим привредним субјектима, факултетима и Универзитетима у иностранству. У слабостима се на појединим предметима истичу примена застарелих метода наставе и недовољна примена практичних знања, што је основни предуслов за развој, поготово на пољу технологије. Предложене су мере и активности у вези унапређења стандарда 5.

У оквиру Стандарда 6 (Квалитет научно-истраживачког, уметничког и стручног рада) Установа је стратешки опредељена на остваривање циљева утврђених Програмом научно-истраживачког рада Економског факултета у Суботици из 2017. године, у три научна подручја: економији, менаџменту и пословној информатици. Главне предности су дугогодишње искуство у реализацији научно-истраживачког рада, докторских студија и финансијска подршка наставницима и сарадницима за учешће у научном раду, што им отвара могућност повезивања и развијања компетенција. Међу слабостима издвајају се слаба видљивост и препознатљивост резултата истраживања и њихова слабија употреба у образовању. Увидом у предлоге мера за побољшање овог стандарда, констатује се да би њихова имплементација у великој мери побољшала тренутно стање.

Улога студената у самовредновању и провери квалитета (стандард 13) се огледа кроз процесе анкетирања и њихова чланства у организацијама и телима факултета. Главне предности у оквиру овог стандарда су редовно спровођење анкетирања и њена анонимност што пружа могућност да се унапреде уочени недостаци у настави (и на студијским програмима) и да се она прилагоди потребама студената.

Код систематског праћења и периодичне провере квалитета (стандард 14) предности су у континуитету реализације мера и постојању инфраструктуре за праћење и обезбеђивање квалитета, што даје могућност развоја културе квалитета. Главни недостаци су у преоптерећење наставног особља у настави, што се одражава на слабију посвећеност овом сегменту. У предлогу мера су на јасан и концизан начин дате мере којима би се овај сегмент могао побољшати.

Стандард је испуњен.

Стандард 16. Студије у високошколској јединици без својства правног лица ван седишта установе

Као евиденцију формирања ЈВС у Бујановцу Установа је доставила Извод из Записника са друге седнице Савета Економског факултета у Суботици (од 18.12.2012.

године) којим је приказана Одлука о изменама и допунама Статута Економског факултета у Суботици којом је предвиђено постојање две ЈВС Факултета, у Новом Саду и у Бујановцу. Чланом 4. Статута Установе (бр. 01-1812 од 31.05.2018. године) дефинисано је постојање јединице ван седишта Установе у Бујановцу (Одељење у Бујановцу). За потребе реализације наставног процеса, Статутом је предвиђено именовање руководиоца Одељења. Достављен је и Споразум о разумевању којим се Општина Бујановац обавезује да ће дати у закуп објекат за реализацију наставе.

Економски факултет у Суботици Универзитета у Новом Саду је акредитована високошколска установа (Уверење о акредитацији број 612-01-00096/11/2019-03 од 15.01.2021. године). Установа је акредитована и за обављање научноистраживачке делатности (Одлука о акредитацији број 660-01-00014/53 од 06.07.2021. године).

Студијски програм ОАС Пословна Економија се први пут акредитује за извођење у ЈВС у Бујановцу, и то за упис 90 студената у ЈВС у Бујановцу.

Наставно особље ангажовано у високошколској јединици у Бујановцу је у радном односу на Факултету. Према Извештају о параметрима студијског програма потребан број наставника и сарадника за реализацију часова предавања на студијском програму ОАС Пословна економија у ЈВС у Бујановцу износи 8,83 и 7,40, респективно. С обзиром на то да Установа ангажује 57 наставника и 18 сарадника (сви са 100% радног времена на Установи), Комисија закључује да је Установа обезбедила потребан број наставног особља за реализацију студијског програма, уз примедбу да треба решити проблем оптерећења наставника и сарадника.

Установа је доставила извештај из софтвера НАТ 2019. Према расположивим подацима, оптерећење наставника који су ангажовани на студијском програму ОАС Пословна економија у ЈВС у Бујановцу је у границама захтева стандарда. Просечно оптерећење наставника на овом студијском програму износи 1,00 часова недељно, при чему ни један од ангажованих наставника нема појединачно оптерећење веће од 6 часова недељно. Ниједан од наставника не прелази максимално оптерећење од 12 часова недељно на свим ВШУ у Србији. Просечно оптерећење свих наставника Установе (Извештај – Оптерећење наставника у обухвату акредитације, 03.10.2022. године) износи 7,18 часова недељно, што је по стандарду прихватљиво одступање од +20%.

Просечно оптерећење сарадника који је ангажован на реализацији студијског програма ОАС Пословна економија у ЈВС у Бујановцу, на овом студијском програму износи 2,39 часова недељно. Просечно укупно оптерећење свих сарадника Установе износи 8,66 часова недељно.

Установа је доставила Прилог 16.7. са подацима о ненаставном особљу у ЈВС у Бујановцу, према којима су у ЈВС у Бујановцу, као ненаставна подршка, ангажовани: један самостални стручно-технички сарадник за студије и студентска питања, један правни сарадник, један виши стручно-технички сарадник за међународну сарадњу и један виши стручно-технички сарадник за студије и студентска питања – координатор Одељења. Наведена радна места са датим бројем извршилаца у ЈВС у Бујановцу предвиђена су и Правилником о организацији и систематизацији послова (радних места) (број 08-2362 од 26.08.2022. године).

Установа је доставила евиденцију о ненаставном особљу (Прилог 16.7), и то: уговоре о раду, МА обрасце, као и Извод из ЕБП-ПУРС број 1663727367362. На основу наведених докумената, Комисија закључује да су наведена четири лица у радном односу у Установи и да су ангажовани у ЈВС у Бујановцу.

Статутом Установе у делу који регулише општа питања од значаја за Студентски парламент, није експлицитно предвиђен обавезан избор студената из ЈВС у Бујановцу у Студентски парламент. Ово питање је детаљније регулисано Правилником о спровођењу

избора за Студентски парламент (број 02-854 од 24.03.2022. године), којим је у члану 5. прописано колико се чланова бира из редова студената који студирају у некој ЈВС Факултета (из ЈВС у Бујановцу 2 члана). Када су у питању остала тела и органи чији су чланови и студенти, не постоји посебан акт којим је предвиђен обавезан избор студената из ЈВС, али се то, према наводима Установе, по правилу чини, уважавајући обичајно право које се формирало на Факултету кроз дуги низ година и које се данас може сматрати делом организационе културе.

На основу достављених докумената, закључује се да су представници студената из ЈВС у Бујановцу чланови Комисије за квалитет. Достављене су и одлуке о избору/верификацији чланова Студентског парламента, Наставно-научног већа и Савета Факултета. Установа је доставила Споразум о разумевању, Уговор о закупу и Записник о примопредаји објекта са општином Бујановац, укупне нето површине 2218 m² (брuto површина је 2595,2 m²). Споразум и Уговор су из 2014. године, а записник о примопредаји је из 2015. године, и закључен је на период од 16 година. Укупан број студената у Бујановцу је 385, па је укупна расположива површина 5,76m² по студенту. Сходно одредбама Уговора и Записника, објекат је дат у закуп до 2031. године, што покрива период реализације студијског програма у једном акредитационом циклусу од 7 година. У Табели 10.1. се наводи да је укупна површина простора који се користи за извођење наставе 1.084 m². Простор који је на располагању има следећу структуру: 1 амфитеатар (134 места, 169 m²); 5 слушаоница (укупно 390 места и 623,00 m²); 3 компјутерске лабораторије (укупно 115 места, 192 m²); библиотека (23 места, 65,00 m²); читаоница (10 места, 35,00 m²); наставнички кабинети. Установа има 94 рачунара (приближно 1 рачунар на свака 4 студента), 8 пројектора, скенер, 10 табли, 2 штампача и другу опрему (Табела 10.1). Рачунари имају приступ интернету. Библиотека у Бујановцу располаже са укупно 347 библиотечких јединица, од тога су доступна 102 уџбеника за наведени СП.

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе

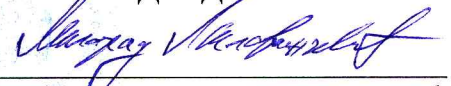
Предлог мера за отклањање уочених слабости:

1. Потребно је радити на смањењу оптерећености ангажованих наставника и сарадника на Установи.
2. Идентификован је релативно велики број ангажованих сарадника ван радног односа. Постоји простора да се један део њих прими у радни однос, што би дугорочно довело до веће стабилност пословног модела Установе.
3. Постоји простор да се наставници додатно ангажују на стварању тимова који би се пријављивали на домаће и међународне научно-истраживачке пројекте.
4. Потребно је афирмативно подстицати студенте да се умрежавају са студентима других факултета из Србије, чије су струке сродне.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Милорад Милованчевић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању**

Број: 612-00-00202/9/2023-03

Датум: 14.11.2023. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Сл. гласник РС”, бр. 88/17, 73/18, 27/18 – др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21 – аутентично тумачење, 67/21 - др. закон и 67/21) и Решења Комисије за акредитацију број 612-00-00202/8/2023-03 од 14.11.2023. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Основних академских студија (ОАС) „Пословна економија”, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа Универзитет у Новом Саду - Економски факултет у Суботици, са седиштем у Суботици, Сегедински пут 9-11, ПИБ: 100844270, Матични број: 08105090.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21), студијски програм **основних академских студија (ОАС) „Пословна економија”** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Економске науке, за упис **90** (деведесет) студената у прву годину у јединици ван седишта установе у Бујановцу, са називом дипломе **Дипломирани економиста**, за извођење наставе на српском језику.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

В. Д. ДИРЕКТОРА

Проф. др Ана Шијачки

